

هفت شهر

رديف موسيقي رايده

به انضمام

ضيافت امجد، قطعات ضربی و خاطرات استادان

ويژه نوني نواز

نت نویسی و اجرا

حامد امجدی

سرشناسه	: امجدیان، حامد، ۱۳۶۸-
عنوان و نام پدیدآور	: هفت شهر نی / حامد امجدیان.
وضعیت ویراست	: ویراست ۲.
مشخصات نشر	: تهران: موسسه آموزشی تألیفی ارشدان، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	: ۵۷۸ص:؛ مصور:؛ ۲۹×۲۲سم.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۲۵۱-۸۷۷-۶
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
یادداشت	: چاپ دوم.
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۵۷۳ - ۵۷۷.
موضوع	: نی -- آموزش
موضوع	: Nay -- Instruction and study
موضوع	: موسیقی برای نی
موضوع	: Nay music
موضوع	: موسیقی برای نی -- پارتیسیون
موضوع	: Nay music -- Scores and parts
رده بندی کنگره	: MT۳۵۸
رده بندی دیویی	: ۷۸۹/۸۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۷۲۷۲۳۳۸

ارشادان

مؤسسه آموزشی تألیفی ارشدان

نام کتاب:	هفت شهر نی
تألیف و گردآوری:	حامد امجدیان
ناشر:	آموزشی تألیفی ارشدان
ویرایش:	دوم
نوبت چاپ:	دوم ۱۳۹۹
حروفچینی و صفحه آرایی:	www.irantypist.com
طراح و گرافیسیت:	www.irantypist.com
شابک:	۹۷۸-۶۲۲-۲۵۱-۸۷۷-۶
شمارگان:	۱۰۰۰
مرکز خرید آنلاین:	www.arshadan.com
مرکز بخش و توزیع:	www.arshadan.net
قیمت:	۰۲۱۴۷۶۲۵۵
	۱۸۰۰۰۰ تومان

فهرست عناوین

۳۱	.....	تئوری موسیقی
۳۳	.....	مقدمه تئوری موسیقی
۳۵	.....	تئوری موسیقی (ویژه نی نوازان)
۳۸	.....	صداهاى موسیقایی (چهار مشخصه اصلی آنها)
۴۰	.....	نت‌ها و ترتیب آنها
۴۱	.....	خطوط حامل
۴۳	.....	تعریف پهنه صوتی (مختصر)
۴۳	.....	خطوط تکمیلی
۴۴	.....	شیوه نام گذاری اکتاو
۴۵	.....	واحد سنجش فاصله (پرده و نیم پرده)
۴۵	.....	نشانه‌های تغییر دهنده
۴۷	.....	انواع نیم پرده (کروماتیک و دیاتونیک)
۴۸	.....	نت با شکل‌های مختلف
۵۲	.....	وزن در موسیقی
۵۲	.....	تأکید در موسیقی
۵۳	.....	تقسیمات مساوی زمان در موسیقی
۵۵	.....	خط میزان
۵۸	.....	آشنایی با سکوت
۶۰	.....	میزان‌های لنگ
۶۳	.....	تقسیمات فرعی دیرند
۶۶	.....	آشنایی با علائم مفید در نت نویسی برای ساز نی
۷۰	.....	توضیحی قراردادی، برای تبدیل مایه‌های راست به چپ و بالعکس.
۸۷	.....	قطعات ضربی
۸۹	.....	ای ایران
۹۰	.....	ای زلف سر کجت ماهور
۹۲	.....	عقرب زلف کجت
۹۳	.....	بهار دلکش
۹۴	.....	باران باران (محلّی کردی)
۹۴	.....	نی نا (محلّی کردی)
۹۵	.....	رنگ فقیر و غنی
۹۶	.....	آغاز شیدایی (سه گاه)
۹۷	.....	ضربی ابوعطا

- ۹۸ ..... چهار مضراب نوا .....
 ۱۰۲ ..... آناهیتا (حامد امجدیان - چهار گاه) .....
 ۱۰۳ ..... آناهیتا (حامد امجدیان - چهار گاه) .....
 ۱۰۴ ..... در قفس (دشتی) .....
 ۱۰۵ ..... دو ضربی بیات ترک .....
 ۱۰۶ ..... امیدم را نگیر از من خدایا (اصفهان) .....
 ۱۰۶ ..... گل سنگم (اصفهان) .....
 ۱۰۷ ..... کابوکی (محلی کردی) .....
 ۱۰۸ ..... مادر (بیات اصفهان) .....
 ۱۰۹ ..... مرجان (فولکلور کردی) .....
 ۱۰۹ ..... مرغ سحر (ماهور) .....
 ۱۱۱ ..... نسیم صبحگاهی (حامد امجدیان - بیات زند) .....
 ۱۱۲ ..... نَوایی .....
 ۱۱۳ ..... رها (حسن کسایی - همایون) .....
 ۱۱۴ ..... پیش درآمد ماهور .....
 ۱۱۶ ..... پیش درآمد شور .....
 ۱۱۷ ..... ضربی پوشه فیلی (حامد امجدیان) .....
 ۱۱۸ ..... رقص گجشگها (داستان ساخته شدن) .....
 ۱۱۹ ..... پیش درآمد نوا (حسن کسایی) .....
 ۱۲۰ ..... رنگ دشتی (رضا محجوبی) .....
 ۱۲۱ ..... سَرَوَ خَجَل (علی اکبر شیدا) .....
 ۱۲۲ ..... ضیافت امجد یک (چهار ضربی مخالف سه گاه) .....
 ۱۲۳ ..... ضیافت امجد دو (چهار ضربی بیات اصفهان) .....
 ۱۲۵ ..... از خون جوانان وطن (عارف قزوینی) .....
 ۱۲۶ ..... ز من بنگارم (درویش خان) .....
 ۱۲۷ ..... پیش درآمد اصفهان (حامد امجدیان) .....
 ۱۲۸ ..... پیش درآمد ماهور (درویش خان) .....
 ۱۳۰ ..... ضربی چهار گاه (حسن کسایی) .....
 ۱۳۲ ..... بهار دلنشین (روح الله خالقی) .....
 ۱۳۳ ..... شبانگاهان (بیات اصفهان) .....
 ۱۳۴ ..... شب وصل (درویش خان - ماهور) .....
**۱۳۵ ..... با من صنما (شوشتری - حسن کسایی) .....
 ۱۳۶ ..... سالِ هی سالِ (کردی) .....
 ۱۳۷ ..... سالِ هی سالِ (کردی) .....
 ۱۳۷ ..... پیش درآمد بیات زند (حسن کسایی) .....
 ۱۳۹ ..... بزران (محلی) .....
 ۱۳۹ ..... به یاد گذشته (ابوالحسن صبا) .....
 ۱۴۱ ..... هناری ناری (اسماعیل مسقطی) .....
 ۱۴۱ ..... تاتی مار گسّتم (محلی کردی) .....
 ۱۴۲ ..... یاوران مستم (بیات اصفهان) .....
 ۱۴۳ ..... نسیم سرد پاییزی (مظهر خالقی) .....
 ۱۴۴ ..... اندک اندک (شهرام ناظری) .....
 ۱۴۴ ..... آخ لیل و داخ لیل (کمپان کلهر) .....**

۱۴۵.....	سوز و ساز (حسن کسایی - همایون)
۱۴۷.....	ردیف موسیقی ایران
۱۴۹.....	آواز بیات ترک
۱۵۱.....	درآمد اول بیات ترک و مثال‌ها
۱۵۲.....	درآمد دوم بیات ترک و مثال‌ها
۱۵۸.....	جامه دران و مثال‌ها
۱۶۰.....	دوگانه و مثال‌ها
۱۶۳.....	روح الأرواح و مثال‌ها
۱۶۴.....	قطار و مثال‌ها
۱۶۴.....	قطار و مثال‌ها
۱۶۶.....	اوج و مثال‌ها
۱۶۷.....	مثنوی و مثال‌ها
۱۷۱.....	آواز بیات کرد
۱۷۲.....	درآمد اول بیات کرد و مثال‌ها
۱۷۳.....	درآمد دوم بیات کرد و مثال‌ها
۱۷۵.....	درآمد اول بیات کرد:
۱۷۷.....	حزین و مثال‌ها
۱۷۹.....	اوج بیات کرد و مثال‌ها
۱۸۱.....	آواز ابوعطا
۱۸۳.....	درآمد ابوعطا و مثال‌ها
۱۸۷.....	رامکنی مثال‌ها
۱۸۹.....	حجّاز مثال‌ها
۱۹۲.....	چهارپاره مثال‌ها
۱۹۳.....	خسرو شیرین مثال‌ها
۱۹۵.....	گبری مثال‌ها
۱۹۷.....	آواز افشاری
۱۹۹.....	درآمد اول افشاری و مثال‌ها
۲۰۳.....	جامه دران افشاری و مثال‌ها
۲۰۶.....	عراق و مثال‌ها
۲۰۹.....	قرائی افشاری و مثال‌ها
۲۱۱.....	مثنوی افشاری و مثال‌ها
۲۱۳.....	رهاب افشاری و مثال‌ها
۲۱۵.....	آواز دشتی
۲۱۷.....	درآمد اول دشتی و مثال‌ها
۲۲۱.....	دشتستانی و مثال‌ها
۲۲۴.....	حاجیانی و مثال‌ها
۲۲۵.....	غم انگیز و مثال‌ها
۲۲۶.....	اوج و مثال‌ها
۲۲۸.....	گیلکی و مثال‌ها
۲۳۱.....	دستگاه شور
۲۳۲.....	درآمد اول (خارا) و مثال‌ها
۲۳۲.....	درآمد دوم و مثال‌ها

۲۳۵	.....	کرشمه و مثال ها
۲۳۷	.....	سلمک و مثال ها
۲۴۱	.....	قرچه و مثال ها
۲۴۴	.....	رضوی و مثال ها
۲۴۸	.....	حسینی و عزال و مثال ها
۲۵۱	.....	دوبیتی و مثال ها
۲۵۲	.....	زیرکش سلمک و و مثال
۲۵۵	.....	آواز بیات اصفهان
۲۵۷	.....	درآمد اول و مثال ها
۲۶۰	.....	بیات راجه و مثال ها
۲۶۳	.....	سوز و گداز و مثال ها
۲۶۴	.....	عُشاق (اوج اصفهان) و مثال ها
۲۶۷	.....	مثنوی
۲۷۱	.....	دستگاه همایون
۲۷۳	.....	درآمد اول و مثال ها
۲۷۶	.....	چکاوک و مثال ها
۲۷۹	.....	شوشتری و مثال ها
۲۸۱	.....	لیلی و مجنون و مثال ها
۲۸۲	.....	نی داوود و مثال ها
۲۸۳	.....	بیداد و مثال ها
۲۸۷	.....	بختیاری و مثال ها
۲۹۰	.....	اوج (عشاق) همایون و مثال ها
۲۹۳	.....	دستگاه ماهور
۲۹۴	.....	درآمد اول و دوم و مثال ها
۲۹۷	.....	داد و مثال ها
۳۰۰	.....	حصار ماهور و مثال ها
۳۰۳	.....	فیلی و مثال ها
۳۰۵	.....	ماهور صغیر و مثال ها
۳۰۶	.....	نیشابورک و مثال ها
۳۰۸	.....	بوسلیک و مثال ها
۳۰۹	.....	نیریز و مثال ها
۳۱۱	.....	نصیر خوانی و مثال ها
۳۱۲	.....	طوسی (چهارپاره) و مثال ها
۳۱۳	.....	دلکش و مثال ها
۳۱۷	.....	عراق و مثال ها
۳۱۹	.....	حزین و مثال ها
۳۲۰	.....	راک هندی و مثال ها
۳۲۱	.....	راک کشمیر و مثال ها
۳۲۲	.....	راک عبدالله و مثال ها
۳۲۵	.....	دستگاه سه گاه
۳۲۷	.....	درآمد سه گاه و مثال ها
۳۲۸	.....	کرشمه سه گاه و مثال ها

۳۳۳	زابل و مثال ها
۳۳۶	مویه و شکسته مویه و مثال ها
۳۳۸	مخالف و مخالف مثنوی و مثال ها
۳۴۲	مغلوب و مثال ها
۳۴۴	مثنوی و مثال ها
۳۴۷	دستگاه چهارگاه
۳۴۹	درآمد اول و مثال ها
۳۵۰	درآمد دوم و مثال ها
۳۵۳	زابل و مثال ها
۳۵۶	حصار چهارگاه و مثال ها
۳۵۹	مخالف و مخالف مثنوی و مثال ها
۳۶۲	رجز و مثال ها
۳۶۴	حدی و پهلوی و مثال ها
۳۶۵	پهلوی و مثال ها
۳۶۷	منصوری و مثال ها
۳۷۱	دستگاه راست پنجگاه
۳۷۲	درآمد اول و مثال ها
۳۷۳	درآمد دوم و مثال ها
۳۷۵	زنگوله و مثال ها
۳۷۶	نغمه و مثال ها
۳۷۸	چکاوک و مثال ها
۳۷۹	لیلی و مجنون و مثال ها
۳۸۱	تیریز و مثال ها
۳۸۲	بوسلیک و مثال ها
۳۸۵	بحر نور و مثال ها
۳۸۶	بیات عجم و مثال ها
۳۸۷	بحر نور و مثال ها
۳۸۸	روح افزا و مثال ها
۳۹۰	عشاق و مثال ها
۳۹۱	دستگاه نوا
۳۹۲	درآمد اول و مثال ها
۳۹۵	درآمد دوم نیشابورک و مثال ها
۳۹۷	گردانیه و مثال ها
۳۹۹	نغمه و مثال ها
۴۰۰	بیات راجع (بیات راجه) و مثال ها
۴۰۳	عراق و مثال ها
۴۰۶	تَهْفَت و مثال ها
۴۰۹	بوسلیک و مثال ها
۴۱۰	مَجَسَلِی (خَجَسْتِه) و مثال ها
۴۱۱	عشاق و مثال ها
۴۱۲	تیریز و مثال ها
۴۱۳	رهاب و مثال ها
۴۱۵	ناقوس و مثال ها

۴۱۶	تخت ناقدیس و مثال ها
۴۱۷	شاه خطایی
۴۱۸	ضیافت امجد
۴۲۰	ضیافت امجد یک (چهار ضربی مخالف سه گاه)
۴۲۱	ضیافت امجد دو (چهار ضربی بیات اصفهان)
۴۲۲	ضیافت امجد سوم (ضربی بیات زند)
۴۲۴	ضیافت امجد چهارم (چهار ضربی بیات اصفهان)
۴۲۸	ضیافت امجد پنجم (چهار ضربی بیات اصفهان)
۴۳۰	ضیافت امجد ششم (چهار ضربی در چهار گاه)
۴۳۵	ضیافت امجد هفتم (چهار ضربی چهار گاه)
۴۳۸	ضیافت امجد هشتم (چهار ضربی بیات زند)
۴۴۱	ضیافت امجد نهم (چهار ضربی شهابی)
۴۴۳	ضیافت امجد دهم (ضربی دو گاه)
۴۴۴	ضیافت امجد یازدهم (چهار ضربی راست پنج گاه)
۴۴۸	ضیافت امجد دوازده (چهار ضربی سه گاه)
۴۵۴	ضیافت امجد سیزدهم (چهار ضربی افشاری)
۴۵۷	ضیافت امجد چهاردهم (ضربی افشاری)
۴۶۰	ضیافت امجد پانزدهم (ضربی در مایه فیلی بیات زند)
۴۶۳	ضیافت امجد شانزدهم (پیش در آمد بیات کرد)
۴۶۷	ضیافت امجد هفدهم (چهار ضربی دشتی)
۴۷۱	ضیافت امجد هجدهم (چهار ضربی دشتی)
۴۷۳	ضیافت امجد نوزدهم (چهار ضربی قطار)
۴۷۵	ضیافت امجد بیستم (چهار ضربی ماهور)
۴۷۹	ضیافت امجد بیست و یکم (چهار ضربی نوا)
۴۸۳	ضیافت امجد بیست و دوم (چهار ضربی همایون)
۴۸۹	ضیافت امجد بیست و سوم (چهار ضربی همایون)
۴۹۴	ضیافت امجد بیست و چهارم (ضربی ابوعطا)
۴۹۸	ضیافت امجد بیست و پنجم (ضربی حجاز ابوعطار)
۵۰۲	ضیافت امجد بیست و ششم (پل حاج امیر)
۵۰۴	ضیافت امجد بیست و هفتم (چهار ضربی حجاز ابوعطا)
۵۰۸	ضیافت امجد بیست و هشتم (پیش در آمد اصفهان)
۵۱۲	ضیافت امجد بیست و نهم (پیش در آمد زند)
۵۱۳	ضیافت امجد سی ام (ضربی مثنوی اصفهان)
۵۱۷	گلستان موسیقی
۵۱۸	چون قرآن نوشتی، سازت را کنار بگذار!
۵۱۸	خاطرات شجریان از عبدالله خان دوامی

- ۵۱۹ ..... قرارداد برای ضبط تصنیف‌های استاد دوامی
- ۵۲۰ ..... در ۹۰ سالگی، به یاد جوانی افتاد!
- ۵۲۰ ..... تابع محیط، نوازنده و شنونده هستم
- ۵۲۱ ..... دستمزد شبی سی هزار تومان را رد کرد
- ۵۲۱ ..... نوازندگی بر مزار مولانا
- ۵۲۱ ..... با دوهزار تومان، نی سازی را آموختم
- ۵۲۲ ..... صدایِ حضوری سازِ استاد
- ۵۲۲ ..... صدای سنتور شما بهتر از سنتورهای ماست
- ۵۲۲ ..... گریه نی
- ۵۲۳ ..... من باید شما را دنبال کنم؟!
- ۵۲۳ ..... به حضور در چنین واقعه‌ای افتخار می‌کنم
- ۵۲۳ ..... زبان همدیگر را در ردیف می‌فهمیم
- ۵۲۴ ..... از شعری که خواندم اصلاً خوشش نیامد!
- ۵۲۴ ..... چرا ما نباید این تأثیر را داشته باشیم؟
- ۵۲۴ ..... از جان خود گذشته بودیم
- ۵۲۵ ..... نفت چراغ عمرش تمام شده بود!
- ۵۲۶ ..... به آهنگ نی نوا افتخار می‌کنم
- ۵۲۶ ..... فهمیدم کدام شعر مولوی را می‌خواند
- ۵۲۶ ..... خودمان که می‌فهمیم!
- ۵۲۶ ..... آموختن در خواب
- ۵۲۷ ..... خفهام کردی!
- ۵۲۷ ..... تعلیم رایگان به شاگردان بی‌بضاعت
- ۵۲۸ ..... برای خودشان ساز می‌زدند، نه برای خودنمایی
- ۵۲۸ ..... بدون تکرار، یک ربع چهارگاه بزیندا!
- ۵۲۸ ..... موسیقی معنوی
- ۵۲۸ ..... چگونگی گستره ردیف
- ۵۲۹ ..... به خاطر جدت به تو مجاناً تعلیم می‌دهم
- ۵۲۹ ..... هرگز نگوئید خوب ساز می‌زنم
- ۵۲۹ ..... وضو گرفتن قبل از نوازندگی
- ۵۲۹ ..... نی را از اُغُل به دربار بردم!
- ۵۳۰ ..... کی از شما پول گرفتم که حالا بگیرم؟
- ۵۳۰ ..... تکیه کلامی که نام خانوادگی شد
- ۵۳۱ ..... پیش‌درآمد
- ۵۳۱ ..... داستانی دیگر از پیش‌درآمد
- ۵۳۲ ..... تا چند ثانیه، همه بهت‌زده بودند
- ۵۳۲ ..... دیناری از عواید کنسرت را برنداشت
- ۵۳۲ ..... دلش برای ساز می‌سوخت
- ۵۳۲ ..... از صبح تمرین نکرده‌ام
- ۵۳۳ ..... مقتخر بودند که با او به روی صحنه آمده‌اند
- ۵۳۳ ..... استادانِ حسودِ زمانه!
- ۵۳۳ ..... بگذارید برای برنامه‌های خارج از کشور!
- ۵۳۴ ..... با یک بار نه گفتن، بساط مطربی را برچیدم
- ۵۳۴ ..... از فرنگ آمده تا استاد ما را دست بیندازد!

۵۳۴	نت نویسی اختراعی مرتضی خان محجوبی
۵۳۵	می خواهم با نواهایم راز و نیاز کنم
۵۳۵	به جستجوی ماه خانمش رفته بود
۵۳۷	هزینه ۵۰ سال ساززدن
۵۳۸	استغنائی رضا محجوبی
۵۳۸	خاطره خوش استاد شهنازی
۵۳۸	احتیاج به تکرار نداشت
۵۳۸	داستانی حاکی از جنبه‌های معنوی موسیقی ایرانی
۵۳۹	برای یادگیری موسیقی، من را به تهران آورد
۵۴۰	آخرین دیدار با تاج اصفهانی
۵۴۰	آواخوانی برای رفتگران
۵۴۰	از آینده‌اش بیمناک بود
۵۴۱	بیا از این بچه‌ها پرستاری کنیم
۵۴۱	از این کارها لذت می‌بردم
۵۴۲	اگر تو تیمور باشی، من هم قمر!
۵۴۲	تهیه شام گرم و لذیذ برای سگ‌ها
۵۴۲	فهمیدم که مرد بزرگ و آزاد منشی است
۵۴۳	حامد امجدیان و دو هنرجوی بد قول
۵۴۳	گریه عارف در کنسرت قمر
۵۴۴	همه ما لیخند برومند را به یاد داریم
۵۴۴	حامد امجدیان و دزد مانیتور
۵۴۶	فرق استاد با نوار
۵۴۶	این تشخیص را در کسی جز ایشان ندیده‌ام
۵۴۶	آن و حال ندارم
۵۴۶	دقت بر روی ظرافت و کیفیت کار
۵۴۶	گوش کم‌نظیر
۵۴۷	کارشان به جایی رسیده که شعر حافظ را مسخره می‌کنند!
۵۴۹	به خودت تسلیت بگو!
۵۴۹	حسرت ابدی فراق استاد
۵۴۹	تا که بنوازد؟! ...
۵۴۹	حاج استاد!
۵۵۰	دو نفر کم، سه نفر زیاد!
۵۵۰	خوشا به سعادت عبادت
۵۵۰	همیشه برای خدا ساز نواخته‌ام
۵۵۱	در ۹۰ سالگی به دیدنم آمده بود!
۵۵۱	چرا نظر من را می‌خواهند؟
۵۵۱	مناسب‌خوانی ادیب خوانساری و حسن کسایی
۵۵۱	گرانیهاتر از گوهر
۵۵۲	فقط یک بنان داریم
۵۵۳	جان را عالم قدسی کشید
۵۵۳	سرانجام به آموختن توفیق نیافتم
۵۵۳	ضرب را تکان داد تا ببیند تویش چیست!
۵۵۴	اول انسانیت بعد هنر

- ۵۵۴ ..... سرنوشت سازهای درویش خان
- ۵۵۴ ..... برای یک کوک ویولن سه بار کتک خوردم
- ۵۵۴ ..... انگار در حمام می‌نوازا!
- ۵۵۵ ..... چیزی از موسیقی ما نمی‌دانند
- ۵۵۵ ..... دیگر نوبت شما جوان‌هاست
- ۵۵۵ ..... باباجان، حلالت کردم
- ۵۵۶ ..... گرف تار و گرف ویولن!
- ۵۵۶ ..... آن دستمال رقصان در باد
- ۵۵۷ ..... تأثیر لحن خوب و صدای خوش
- ۵۵۷ ..... خیلی پاکیزه ساز زدی
- ۵۵۷ ..... یک نی به استاد تقدیم کردم
- ۵۵۸ ..... به پاس جوانمردیتان ساز می‌زنم
- ۵۵۸ ..... قطعه سلام
- ۵۵۹ ..... غروب آن‌روز بهاری
- ۵۵۹ ..... یک قطره اشک
- ۵۵۹ ..... غوغایی در سالن برپا شد
- ۵۵۹ ..... گرفتار کوتوله‌ها شده‌ایم
- ۵۶۰ ..... برابری با بزرگترین تکنوازان دنیا
- ۵۶۰ ..... شیفته فرهنگ و ادب ایران
- ۵۶۰ ..... گل از گل علیزاده شکفته شد
- ۵۶۱ ..... عقربه‌ها رفت رو خط قرمز!
- ۵۶۱ ..... شوخی کسایی با شهناز
- ۵۶۲ ..... حالا دیگه ما باید از لطفی یاد بگیریم
- ۵۶۲ ..... استثنائی که هرگز تکرار نخواهد شد
- ۵۶۲ ..... از نی زدنم خجالت می‌کشم
- ۵۶۲ ..... همنشین تو از تو به باید
- ۵۶۳ ..... دستور می‌دادید کنسرت را قطع می‌کردیم!
- ۵۶۳ ..... عجب همتی دارید!
- ۵۶۳ ..... اشتباه اویستراخ
- ۵۶۳ ..... از پس دشواری‌های راه می‌توانی برآیی؟
- ۵۶۴ ..... برگ سبز ۲۱۶
- ۵۶۴ ..... بی انصاف! دودانگ؟!
- ۵۶۵ ..... تفاوت گوش کردن با شنیدن
- ۵۶۶ ..... ساز دل‌مان کوک بود
- ۵۶۶ ..... دیگر نتوانستم آن حس را داشته باشم
- ۵۶۶ ..... معلم خوبی برایم بود
- ۵۶۷ ..... اگر خواننده خوبی نشوند، شنونده خوبی می‌شوند
- ۵۶۷ ..... برایم حکم پدر را داشت
- ۵۶۸ ..... نمی‌توانست آواز کش‌دار مرا تحمل کند!
- ۵۶۸ ..... تحمل چنین آهنگی را ندارم!
- ۵۶۹ ..... شاهکار زندگی‌ام در حافظیه اتفاق افتاد
- ۵۶۹ ..... مثل یک زندگی، رنگارنگ بود
- ۵۶۹ ..... خاطره‌ای از سفر خراسان

هفت شهر را
هفت شهر را
هفت شهر را

هفت شهر را به جانم
هفت شهر را به جانم

هفت شهر را به جان کردم بنا
قبل از شهری جایی ستر است
سافر همتگزار کردم دوان
چون رسید بر شهر هتمم ناگهان
تا گویم عاشقان را در خفا
بر دید آن را که شهر زیاتر است
تا نوای نی برد بر گمشان
سین اش پر شد ز عشق لاگان
آتشی اندر نیستان در گرفت
نی پنداخت و وجودش کر گرفت

نی پنداخت و وجودش کر گرفت

شهر و شوه خد و طح: حلد همیان

درس باب هفت شهسویی

هفت شهری، شریعت که فی نوازه دنبال شنیدن روست ترین صدای عالم از آنهای گذرد، تنها یک راه، از میان خزان راه می تواند این شهر را به هم وصل کند. (ایده الصراط المستقیم (تحد آیه ۶)). اما مستقیم به چه معنا؟ عمودی یا انحنای؟ توفیری نمی کند.

گر بدانم که وصال تو بدین دست دهد
دین و دل را بهر دو بازم و توفیر کنم؟

فی نوازیده حقا روست ترین صدا را بشنود. درونش و انوار طلب این صدا، در غلیان است و به حرصدی که می رسد، اندکی با آن یکی می شود اما فاش است و عطش وی بر یافتن آن صدا و صد چندان می شود. به نظر مولانا با چیزی احساس یگانگی کرده که فی الواقع خوش نیست.

از دید او پنج کلام از صدایی که مادر اندیشه خود تصور می کنیم، با ما یکی نمی شود.

خود واقعی ما امری بدون صداست و پنج صدایی ندارد. فی نوازی و اندک اگر با هر آنچه که صدا دار است احساس یگانگی کند، خود را کم کرده یا به تعبیر دقیق تر، خودش را به دست نیآورده و نیامان آذن و در دو پنج شهری را نخواهد یافت.

سفر از اندیشه، جسم، نفس، ملیت، ثروت، محبوبیت، سازنی، شجرت، قدرت، احترام، حیثیت و هر چیز دیگری که دارای یک صدای متین است و انسان را از سایر انسان بازمی دارند، سفری از خود یا خودهای دوشین به خود راستین است. فی نوازی و اندک این

بزرگ ترین مہاجرت برای یافتن بهترین صداست. اما چه صدایی؟ راه کجاست؟

لاجرم فی رابر گوید بادش عمل می کند و راهی سفر می شود. او میزند سفر سگینی در راه است که تخفیف او عواج از مستقیم بروی شقیل خواهد آمد اما چه کند با غلیان درون و صدایی که می داند چیست ولی نمی داند از چیست؟

نام اولین شهری که بدان خواهد رسید «حق نوازی یا حقیقت نوازی» است.

۱- نفس پاک و سرشت نیکو

۲- منجر به تولید صدای شریعت شود.

۳- وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا هُمْ فِي الظلمتِ مِنَ نَارِ اللّهِ يُضَلّلونَ مِن نَّشَأٍ يُجْعَلونَ عَلَی صِرَاطٍ مُسْتَقِیْمٍ (انعام آیه ۳۹)

۴- حافظ

۵- گمان میکند آن صدای زیبا که شنیده، از فی است.

۶- ناله عاشق. زیباترین صدای عالم است. در هشت این لحن ها بشنود «ایر» بدقالت کلمه میسر نمی شود سعدی / ولیک ناله
دیجایرگان خوش است بنال (سعدی)

سفر از شهر خود شنیداری به حقیقت شنیداری

یعنی سفر از آنچه خوش می شنیدم به آنچه اقصای حقیقت آن نواست، از اقصای نواپی مطلوب من. حق پرستی شری ست که فی نواز در بطن درود باید به آنچه می شود اعتنا کند، نه نواپی که خوشایندی است. این را می توان سفری از خود شنیداری به حق شنیداری یا خود نوازی به حق نوازی تعبیر کرد و هر جا که این نواها نواپی حقیقت، هستی به نزع آمد، نواهای خوشایند خوش را بر پای شنیدن نواپی حقیقت، به عالم سکوت می برم. بنابراین من شنیدن صدای حق را بر نواهای نفسانی خودم مقدم می دانم فی نواز در راه رسیدن به شهر دوم، خود را از همه آواها، مودها، صدایایی که از بهم، بهم نرم، اوج، نیش و پس نیش در شر اول حاصل کرده بود و خود را با آنها متفرد و مغرور می دانست، مبرا می کند و برای شنیدن حقیقت، سکوت اختیار کرده و سازش را بر زمین می گذارد.

﴿وَمَنْ يَسْلَمْ وَجَهًا إِلَى اللَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ وَإِلَى اللَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ﴾ (آیه ۲۲)

۱- ساز بر زمین گذاشتن فی نواز، آمادگی برای شنیدن صدای حقیقت یا فنا شدن در برابر امر الهی حضرت حق است.

سرود فی نواز به شهن عشق "ضیافت امجد"

از کجا به عشق؟ از کجا به جز عشق. از محبت به عشق. از نفرت به عشق. از دلگیری به عشق. در حالی که فی نواز خود را از دلگیری های دنیا بخت می دهد. متصور است که خود را از دست سازش بخت نجات دهد. لغزان و خیزران به شهر عشق نزدیک و نزدیکتری شود و اندیشه می آن است که انگلیک باین و دلگیری برنی و عشق بیاید. او دلگیری را سوای عشق یافته است و نیات اول از بهی و دنیا و دلگیری های می شود. نفرت که معلوم حال است اما محبت هم از عشق تکلیک می کند. به سازش می نگرد. تا کمون فی را برای خودش می خواست تا رف و دلگیری کند. اما کوئی عشق را سخنی در کمر است. عشق، معشوق را برای معشوق می طلبد. عاشق خود را فدای معشوق می کند. معشوقی که برای رف و حاج او بوده. هرگز عشق نبوده. دلگیری نام داشته. از خانواده عقل بوده

کز خود و مرد و کون پاک تیرا شوی راست بود آن زمان از تو تو لای عشق

یک بار در کربنی می نگرد. عقل و دانایی را در اسناد گذشته بر زمین نهاده و امروز بکمال و بی نظاره عشق میزند. کوئی نوایی که به گوشش رسیده بود امروز بر تمام وجودش رسیده و نوای فی نیست. اما یک بار دیگر برنی می دهد

یک نفس برنی و مید و اتخلافش شد عیان این نه آن بودش که در آغاز می کردش میان

سازنی را هم بر زمین می نهد. با پای برهنه و دست خالی به شهر عشق وارد می شود. خود را به ضیافت عهد می رساند. مسافر از بهر شنیدن صدای ذرت، بهشت هجرت نموده و امروز نه سازی در دست و نه بوشی در سر چنان تخییر جلوه می اسرار حضرت حق کشد که در وصفش گویند

کس درین وادی به جز آتش مباد واکو آتش نیست عیش خوش مباد.

این بود سی هجده که از ذوق عهد بر کعبه آسمان لایتنای معرفت در بیخ ورق از ترقو رو ز کار تحریر گشت. در پایان مراد صیتی برنی نوازان است: «وقتی خواستی فی نوازی، چنان بواز که خدا مخاطب است. نه عهد و اصغر».

۱- ضیافتی اسرار آمیز است که نویسنده کتاب آن را متصور است. خیالیست. در شهن هفتصد و یکم می گردد. گویند شروست قرین صدای عالم در آنجا نواخته می شود. سکوت همه در آنجا شنیده می شود. چنان که در وصف این ضیافت نام کلامی حاذق است و نام نوایی مبین

۲- حامد امجدیان

۳- عاشق به دنبال کشف الشهودی عالم فاند از دانایی به بینایی سفر کرده است

۴- دست خالی همان درستان بدون ساز است. دل کلیدن از تعلقات دنیوی و فارغ شدن از دنیا است

۵- عطار، منطق الطیر

۶- کتاب ارسنی سالکی نویسنده دارم

۷- نیرنگ و جوانمرد و باشرف، دهخدا

۸- امجدیان، حامد نویسنده هفت شهر فی

ضیافت امجد ۲۶
(صفحه دوم)

۱p

۰۱:۳۴

۰۱:۴۷

۰۱:۵۵

۲

پایان

منابع و مآخذ

کتاب:

۱. مثنوی معنوی، مولانا جلال الدین بلخی
۲. سرگذشت موسیقی ایران، استاد روح الله خالقی
۳. تاریخ موسیقی ایران، حسن مشحون
۴. هرودوت یونانی، ترجمه وحید مازندرانی
۵. سیرت کوروش کبیر، گزنفون، ترجمه وحید مازندرانی
۶. تاریخ مختصر موسیقی ایران، تقی بینش
۷. پلوتارک، ترجمه احمد کسروی
۸. آوای مهربانی (یادواره قمرالملوک وزیری)، زهر خالقی، انتشارات دنیای مادر، ۱۳۷۳.
۹. فصل نامه موسیقی، ماهور، مهر ۷۸، شماره ۵.
۱۰. فصلنامه فرهنگی_هنری آوا، شماره ۱.
۱۱. ادیب خوانساری آوای جاویدان در موسیقی ایران، به کوشش شیرین ادیب، مؤسسه فرهنگی و هنری آوای هنر و اندیشه، ۱۳۸۵.
۱۲. از پشت دیوارهای خاطره (پنجاه سال خاطره در زمینه شعر و موسیقی)، بیژن ترقی، انتشارات بدرقه جاویدان، با همکاری انتشارات جاویدان، چاپ سوم، ۱۳۸۹.
۱۳. از موسیقی تا سکوت (استاد حسن کسایی و نیم قرن آفرینش هنری)، به کوشش: محمد جواد کسایی، نشر نی، ۱۳۸۱.
۱۴. از نور تا نوا (غلامحسین بنان، استاد آواز ایران)، ویراستار: دکتر داریوش صبور، انتشارات دنیای کتاب و کتابفروشی تاریخ، ۱۳۶۹.
۱۵. اولین کتاب سال شیدا (مجموعه مقالات موسیقی)، گرد آورنده: محمدرضا لطفی، گزینش و ویرایش جدید، چاپ سوم، انتشارات کتاب خورشید، ۱۳۷۷.
۱۶. موسیقی ایران از آغاز تا امروز، غلامرضا خوادی
۱۷. زمینه‌ی شناخت موسیقی ایرانی، فریدون جنیدی
۱۸. آثار منتشر نشده عارف قزوینی، سیدهادی حائری، انتشارات جاویدان، ۱۳۷۲
۱۹. برنامه «گلچین هفته»، اوایل بهمن ماه ۱۳۵۵.
۲۰. پیام هامون، شماره ۲۷، آبان ۸۲، به نقل از مصاحبه همشهری با استاد شجریان.
۲۱. منصوری، پرویز، تئوری بنیادی موسیقی، نشر چاووش، چاپ اول، تهران ۱۳۷۰
۲۲. ای ایران (یادنامه روح الله خالقی)، زیر نظر گلنوش خالقی، مؤسسه فرهنگی هنری ماهور، ۱۳۸۵.
۲۳. با زمزمه هزارستان (یادنامه استاد ابوالحسن اقبال آذر)، به اهتمام سید جواد حسینی، نشر نی، ۱۳۸۲.
۲۴. کلک، شماره ۱۷.
۲۵. نور تا نوا.
۲۶. کتاب خاطراتی از موسیقی دانان

۲۷. پنجمین کتاب سال شیدا (مجموعه مقالات موسیقی)، محمدرضا لطفی، کتاب خورشید، ۱۳۸۱.
۲۸. چهره‌های موسیقی ایران، شاپور بهروزی، انتشارات کتابسرا، چاپ دوم ۱۳۷۲.
۲۹. حاجی ملاعبدالکریم جناب قزوینی و نقش وی در موسیقی قاجار، سید حسین میثمی، فرهنگستان هنر، موسسه متن، ۱۳۹۰.
۳۰. حبیب سماعی و راویان آثار او، پژوهش و نگارش: شهاب منا، انتشارات سوره مهر، ۱۳۸۹.
۳۱. خاطرات عارف قزوینی، به کوشش: مهدی نورمحمدی، با مقدمه ایرج افشار، انتشارات سخن، ۱۳۸۸.
۳۲. بوی جوی مولیان (افسانه‌های موسیقی ایران)، به کوشش: ارفع اطرای، نشر روشنگر، ۱۳۸۲.
۳۳. مصاحبه توسط نشریه راه نو، خرداد ۷۷، شماره ۶.
۳۴. به روایت سعید نفیسی (خاطرات سیاسی، ادبی، جوانی)، علیرضا اعتصام، نشر مرکز، ۱۳۸۱.
۳۵. تاریخ موسیقی ایران، حسن مشحون، دوره ۲ جلدی، نشر سیمرغ با همکاری نشر فاخته، ۱۳۷۳.
۳۶. چشم انداز موسیقی ایران، دکتر ساسان سپنتا، ویرایش جدید، انتشارات ماهور، ۱۳۸۲.
۳۷. چشمه روشن (دیداری با شاعران)، دکتر غلامحسین یوسفی، انتشارات علمی، ۱۳۷۰.
۳۸. سرگذشت موسیقی ایران، روح الله خالقی، ج ۱، انتشارات صفی علیشاه، ۱۳۳۳.
۳۹. سرگذشت موسیقی ایران، روح الله خالقی، ج ۲، انتشارات صفی علیشاه، ۱۳۳۵.
۴۰. پژوهشی کوتاه درباره استادان موسیقی ایران و الحان موسیقی ایرانی، دکتر داریوش صفوت، چاپخانه وزارت فرهنگ و هنر، ۱۳۵۰.
۴۱. خاطراتی از هنرمندان، نوشته پرویز خطیبی، به کوشش: فیروزه خطیبی، انتشارات معین، ۱۳۸۰.
۴۲. خسرو خوبان استاد محمدرضا شجریان، مهران حبیبی نژاد، نشر شلفین، ۱۳۸۸.
۴۳. دیوان عارف قزوینی، به کوشش: مهدی نور محمدی، انتشارات سخن، ۱۳۸۹.
۴۴. راز مانا (دیدگاه‌ها، زندگی و آثار استاد آواز ایران، محمدرضا شجریان)، محسن گودرزی، محمدجواد غلامرضا کاشی و علی اصغر رمضان پور، انتشارات گام نو، چاپ چهارم، ۱۳۸۵.
۴۵. پیر پرنیان اندیش (در صحبت سایه)، دو جلدی، میلاد عظیمی و عاطفه طیبه، انتشارات سخن، ۱۳۹۱.
۴۶. تاریخ تحول ضبط موسیقی در ایران، دکتر ساسان سپنتا، ویرایش دوم، انتشارات ماهور، ۱۳۷۷.
۴۷. سرگذشت موسیقی دانان قزوین در دوره قاجار و اوایل عصر پهلوی، مهدی نور محمدی، انتشارات حدیث امروز، ۱۳۸۶.
۴۸. ۱۳۸۶.
۴۹. سروش مردم (زندگی و اندیشه استاد شجریان)، به کوشش: عرفان قانعی فرد، انتشارات دادار، ۱۳۸۲.
۵۰. سه سال در آسیا (سفرنامه کنت دوگوبینو)، مترجم: عبدالرضا هوشنگ مهدوی، نشر قطره، ۱۳۸۳.
۵۱. شرح زندگانی استاد غلامحسین درویش، حسینعلی ملاح، انتشارات فرهنگ و هنر، ۱۳۶۹.
۵۲. عارف قزوینی نغمه سرای ملی ایران، مهدی نورمحمدی، انتشارات عبید زاکانی، ۱۳۷۸.
۵۳. عارف و ایرج، نصرت الله فتحی، انتشارات چاپخش، ۱۳۵۳.
۵۴. عطر گیسو (خاطره‌ها و نغمه‌ها)، امین الله رشیدی، انتشارات عطایی، ۱۳۹۰.
۵۵. غوغای ستارگان (خاطرات هنری مهندس همایون خرم)، به کوشش: علی وکیلی، انتشارات بدرقه جاویدان و نشر نامک، ۱۳۸۹.
۵۶. قزوین درگذرگاه هنر، محمد باقر آصف زاده، انتشارات بحر العلوم، ۱۳۷۴.

۵۷. قصه شمع، خاطرات هنری اسماعیل نواب صفا، نشر البرز، ۱۳۷۷.
۵۸. گفته‌ها و ناگفته‌ها (خاطرات محمدمهدی کمالیان)، گفت و گو و تنظیم، بهروز مبصری، نشر نی، ۱۳۸۱.
۵۹. گلبانگ گلها، به کوشش: حبیب‌الله نصیری‌فر، انتشارات صفی علیشاه، ۱۳۷۷.
۶۰. گلبانگ محراب تا بانگ مضراب (خاطرات جواد بدیع زاده)، به کوشش الهه بدیع زاده، نشر نی، ۱۳۸۰.
۶۱. نورعلی برومند زنده کننده موسیقی اصیل ایران، به کوشش: احمد کریمی، انتشارات دوست، ۱۳۸۰.
۶۲. وارث باربد یا اقبال السلطان، نصرت الله فتحی، تبریز، بی نا، ۱۳۳۸.
۶۳. هزار آوای مانا، استاد شهرام ناظری، به کوشش: کاظم مطلق، انتشارات فراگفت، ۱۳۸۸.
۶۴. هزار افسانه ساز، استاد حسین علیزاده، به کوشش: کاظم مطلق، انتشارات فراگفت، ۱۳۸۸.
۶۵. هزار گلخانه آواز، استاد محمدرضا شجریان، به کوشش: کاظم مطلق و مهدی عابدینی، انتشارات.
۶۶. مردان موسیقی سنتی و نوبی ایران، حبیب‌الله نصیری‌فر، ج ۴، انتشارات سنایی، چاپ دوم، ۱۳۸۳.
۶۷. مردان موسیقی سنتی و نوبی ایران، حبیب‌الله نصیری‌فر، ج ۲، انتشارات سنایی، چاپ چهارم، ۱۳۸۳.
۶۸. مردان موسیقی سنتی و نوبی ایران، حبیب‌الله نصیری‌فر، ج ۱، انتشارات سنایی، چاپ هفتم، ۱۳۸۳.
۶۹. مرغ شباهنگ (یادنامه استاد محمودی خوانساری)، حمید تجریشی، انتشارات فکر روز، ۱۳۷۷.
۷۰. موسیقی در عصر مشروطه، مسعود کوهستانی نژاد، نشر مهر نامگ، ۱۳۸۴.
۷۱. مینودر، سید محمدعلی گلریز، انتشارات طه، ۱۳۶۸.
۷۲. نای هفت بند، دکتر باستانی پاریزی، موسسه مطبوعاتی عطائی، چاپ پنجم، ۱۳۶۹.
۷۳. فراگفت، ۱۳۸۳.
۷۴. یادنامه ابوالحسن صبا، به کوشش: علی دهباشی، نشر ویدا، ۱۳۷۶.

روزنامه

۱. روزنامه ایران، شماره ۳۵، ۱۹ ربیع الاول ۱۳۳۷ قمری.
۲. روزنامه ستاره صبح، سال اول (چهارم) شماره ۵، شنبه ۲۷ تیر ۱۳۰۴.
۳. روزنامه آیندگان، ۸ شهریور ۱۳۵۷.
۴. روزنامه کیهان، ۲۱ اسفند ۱۳۵۵.

فصلنامه

۱. فصلنامه آهنگ، سال دوم، شماره دوم و سوم، بهار ۱۳۶۸.
۲. فصلنامه موسیقی ماهور، سال ۲، شماره ۷، بهار ۱۳۷۹.
۳. فصلنامه موسیقی ماهور، سال ۱، شماره ۱، پاییز ۱۳۷۷.
۴. فصلنامه موسیقی ماهور، سال ۱۴، شماره ۵۳، پاییز ۱۳۹۰.
۵. فصلنامه موسیقی ماهور، سال ۱، شماره ۲، زمستان ۱۳۷۷.
۶. فصلنامه موسیقی ماهور، سال ۱، شماره ۳، بهار ۱۳۷۸.
۷. فصلنامه هنر، شماره ۹، پاییز ۱۳۶۴.
۸. فصلنامه هنر، شمارل ۲۴، زمستان ۷۲-بهار ۷۳.

ماهنامه

۱. ماهنامه ادبستان، شماره ۲۱، شهریور ۱۳۷۰.
۲. ماهنامه ادبستان، شماره ۲۳، آبان ۱۳۷۰.
۳. ماهنامه ادبستان، شماره ۲۴، آذر ۱۳۷۰.
۴. ماهنامه ادبستان، شماره ۲۷، اسفند ۱۳۷۰.
۵. ماهنامه ادبستان، شماره ۳۲، مرداد ۱۳۷۱.
۶. ماهنامه ادبستان، شماره ۳۳، شهریور ۱۳۷۱.
۷. ماهنامه ادبستان، شماره ۳۶، آذر ۱۳۷۱.
۸. ماهنامه ادبستان، شماره ۴۴، مرداد ۱۳۷۲.
۹. ماهنامه ادبستان، شماره ۴۸، آذر ۱۳۷۲.
۱۰. ماهنامه روزگار وصل، شماره ۵، اردیبهشت ۱۳۷۳.
۱۱. ماهنامه موزیک ایران، سال ۸، شماره ۴، شهریور ۱۳۳۸.
۱۲. ماهنامه ادبستان، شماره ۸، مرداد ۱۳۶۹.
۱۳. ماهنامه ادبستان، شماره ۱۵، اسفند ۱۳۶۹.
۱۴. ماهنامه ادبستان، شماره ۱۸، خرداد ۱۳۷۰.

مجله

۱. مجله راهنمای کتاب، شماره ۴، تیر ۱۳۴۰.
۲. مجله رودکی، شماره ۶۰، مهرماه سال ۱۳۵۵.
۳. مجله عنوان، شماره ۸، ۱۵ خرداد ۱۳۷۳.
۴. نامه شیدا، شماره ۷، خرداد ۱۳۸۸.
۵. مجله آهنگ، شماره ۴.
۶. مجله ابرار هنری سال، فروردین ۱۳۷۶.
۷. مجله دنیای سخن، شماره ۲۵، اسفند ۱۳۶۷، صص ۱۴ و ۱۵.
۸. نامه شیدا، شماره ۵، مهر ۱۳۸۶.
۹. نامه شیدا، شماره ۱۱-۱۲، تابستان و پاییز ۱۳۹۰.

SEVEN NAY CITIES

Traditional Iranian Music The Vocal Radif

Notation And Executed

by

HAMED
AMJADIAAN

ارشاد ن

ISBN:978-622-251-877-6

